

Herning
Kommune

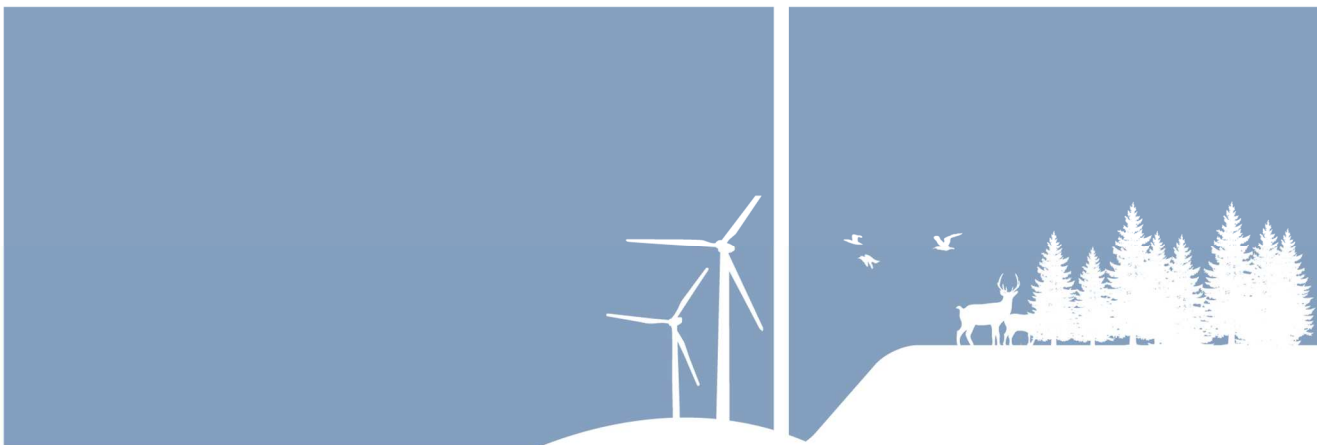
Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

1. tillæg til § 12 Miljøgodkendelse af

**Volsgård Avl & Opformering/Tommy Volsgård
Damstrupvej 2
6973 Ørnhøj**

Afgørelsesdato: 21. juli 2017
Sags nr.: 09.17.00-P19-41-17

Registreringsblad

Dato for 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelse:	21. juli 2017
Ansøgningsskema nr.	95536, version 3
Fiktiv ansøgningsskema nr.	96324, version 2 (kumuleret)
CVR-nr.	28072244
CHR nr.	29174
Ejendomsnummer	6570903739
Adresse	Damstrupvej 2 6973 Ørnhøj
Matr. nr. (ejerlav)	18q, 17aq, 17c og 17p (Hovedejerlavet, Nr. Omme)
Ansøgers navn og adresse	Tommy Volsgård Damstrupvej 2 6973 Ørnhøj E-mail: volsgaard@volsgaard.eu
Konsulent	SvineRådgivningen Birk Centerpark 24 7400 Herning Heidi Birch Wentzlau E-mail: hbw@sraad.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Sarah Bourgeois

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ DAMSTRUPVEJ 2	6
DRIFT OG INDRETNING	6
ÅRSPRODUKTION	6
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI	8
GØDNINGSPREPARAT	8
SKADEDYR	8
VILKÅR OMHANDLENDE ZINK	8
MILJØLEDELSE	8
EGENKONTROLVILKÅR	8
BESKRIVELSE AF GRUNDLAGET FOR DENNE SAG OG DE GÆLDENDE LOVE	8
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	9
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	11
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	13
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	13
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	13
VURDERINGSGRUNDLAG	13
REDEGØRELSE OM IKKE-SAMDRIFT	13
BIAKTIVITETER	13
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	14
NABOFORHOLD	15
PÅVIRKNING AF JORD	18
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	20
PÅVIRKNING AF NATUR	21
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.	25
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ	26
GENNEMGANG AF BAT FOR DAMSTRUPVEJ 2	27
BAT – MANAGEMENT	27
BAT-MILJØLEDELSE	28
BAT – FODER	29
BAT – STALDINDRETNING	30
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI	31
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	33
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	33
SAMLET VURDERING AF BAT	33

Indledning

Tommy Volsgård har søgt Herning Kommune om et tillæg nr. 1 til § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af husdyrbruget, Damstrupvej 2, 6973 Ørnholm vedrørende CHR nr. 29174 og CVR nr. 28072244.

Herning Kommune har den 15. august 2012 miljøgodkendt svineproduktionen Volsgård Avl og Opformering på Damstrupvej 2, 6973 Ørnholm. Godkendelsen blev meddelt efter Husdyrlovens § 12 og godkendte en samlet årlig produktion svarende til 820 årssøer, 20.000 smågrise (7,2-30 kg), 9.500 slagtesvin/polte (30-75 kg) og 2.500 slagtesvin/polte (30-108 kg), svarende til dagældende 488,72 DE.

I forbindelse med udvidelsen blev der etableret en ny staldbygning umiddelbart nord for eksisterende staldanlæg, indeholdende ny poltestald, en ny farestald og en ny drægtighedsstald, samlet set med et areal på ca. 4.200 m². Derudover blev der etableret en ny vaskeplads på 48 m². For enden af den eksisterende poltestald (5b), blev der etableret et inspektionsrum til veterinærkontrol af salgsdyr. Ejendommens eksisterende gyllebeholder blev overdækket med teltdug.

Den 2. oktober 2014 har Herning Kommune meddelt § 29 afgørelse om ikke-godkendelsespligtig etablering af opbevaringsanlæg til husdyrgødning. En gyllebeholder på 3000 m³ samt en fortank med fast overdækning på 150 m³, er etableret til opfyldelse af krav om tilstrækkeligt opbevaringskapacitet for hele ejendommens produktion. Gylletanken er endvidere etableret med teltoverdækning.

Den 18. maj 2016 har Herning Kommune meddelt § 27 afgørelse om ikke-godkendelsespligtig etablering af maskinhus.

I dette 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen ansøges om en udvidelse af dyreholdet til 820 årssøer, 20.000 smågrise (7,2-30 kg), 7.500 polte (30-75 kg) og 4.000 slagtesvin/polte (30-108 kg), svarende til 479,23 DE. I forbindelse med den ansøgte ændring ansøges om en ny tilbygning til polte / slagtesvin i forlængelse af den eksisterende poltestald, beliggende længst mod nord. Denne tilbygning vil være på ca. 1.200 m², og opføres i samme farver og materialer som eksisterende bygninger. Der opføres ikke nye lagre i forbindelse med ændringen. Det eksisterende gyllekølingsanlæg udvides med tilbygningen for at opfylde afskæringskriterierne til nærmeste § 3 natur.

Tillægget er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om tillæg

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg nr. 1 til gældende miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Damstrupvej 2, 6973 Ørnholm, med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg.

Der gøres endvidere opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Hvis det meddelte tillæg ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af tillægget. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Vilkår for husdyrproduktion på Damstrupvej 2

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i dette tillæg skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften ((820 stk. årssøer, 20.000 stk. smågrise (7,2-30 kg), 9.500 stk. slagtesvin/polte (30-75 kg) og 2.500 stk. slagtesvin (30-108 kg)).
2. Tillægget til miljøgodkendelsen bortfalder, hvis det ikke er udnyttet senest 2 år fra datoen for meddelelse. Den del af tillægget, som ikke er udnyttet inden to år efter at tillægget er meddelt bortfalder.
3. Der skal til enhver tid være et eksemplar af tillægget til miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
4. Den etablerede beplantning nord for den nye stald skal forlænges så den skærmer for tilbygningen. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende og egnstypiske arter. Beplantningen skal være på mindst 5 rækker og skal dække skråningen, der opstår ved terrænopbygningen. I beplantningen skal der være høje bestandstræer, som bliver mindst 10 m. høje.
5. Følgende vilkår i § 12 miljøgodkendelsen af 15. august 2012 ophæves: Vilkår 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 28, 32, 36, 56 a,b og c.

Som følge af vilkår 2 bortfalder den del af tillægget til miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat, der skal som minimum foreligge en underskrevet kontrakt med en entreprenør eller lignende. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil tillægget blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Damstrupvej 2, 6973 Ørnhøj.

Årsproduktion

6. Tilladt årsproduktion:
820 årssøer
20.000 smågrise (7,2-30 kg)
7.500 polte (30-75 kg)
4.000 slagtesvin (30-108 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Dyretype og staldsystem	Antal	Vægt i kg	Antal stipladser	DE
Eksisterende klimastald (1)	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	10.500	7,2-30	1.608	46,41
Klimastald (2)	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	9.500	7,2-30	1.469	42,00
Drægtighedsstald (3)	Årso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	269		200	42,58

Løbeafdeling (4)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	151		112	23,90
Polte (5a)	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	3.560	30-108	830	94,24
		600	30-75	220	7,96
Drægtighedsstald (6a)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	400		288	63,31
Polte 5b	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	825	30-75	300	10,95
Farestald 4 sektioner(6b)	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	537		144	36,43
Poltestald (6c)	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	3.825	30-75	1.440	50,75
Farestald - 2 sektioner(6b)	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	283		76	19,20
Tilbygning polte-slagtesvin	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	2.250	30-75	840	29,86
Tilbygning polte-slagtesvin	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	440	30-108	105	11,65
I alt					479,24

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladte produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

7. Gyllekøling

- Gyllekanalerne i staldafsnit "Drægtighedsstald" (6a), "Ny Poltestald" (6c), "Tilbygning polte-slagtesvin" - i alt 2.027 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- Varmepumpen skal levere en årlig køleeffekt på mindst 38,60 W/m².
- Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af den årlige driftstid.
- Den årlige driftstid skal være mindst 3.045 timer.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.
- Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekølingsanlægget indsendes til Herning Kommune før anlægget tages i brug.

Se beregninger til gyllekølingen i bilag 6.

¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v. Nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Gødningsopbevaring

8. Der må maksimalt opbevares 62 % af gyllen på ejendommen, svarende til 308 DE. Ejer skal kunne dokumentere, at der i løbende fraføres 38 % til opbevaring på anden ejendom.

Skadedyr

9. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Vilkår omhandlende zink

10. Der må maksimalt udbringes 86,3 DE husdyrgødning fra smågrise (som får medicinsk zink) på bedriftens arealer.
11. Der skal udsprede kalk på alle arealer efter vejledningen på Landbrugsinfo.

Miljøledelse

12. Der skal indføres miljøledelse på ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for Husdyrbrug". Miljøledelse skal være implementeret på husdyrbruget senest den 15. februar 2021.

Egenkontrolvilkår

13. **Forbrug af vand og energi**
 - a. Der skal på ejendommen foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal senest den 24-10-2017 og inden byggeriet påbegyndes indsendes som kopi til Herning Kommune.

Beskrivelse af grundlaget for denne sag og de gældende love

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Eksisterende § 12 miljøgodkendelse af 15. august 2012
- Supplerende oplysninger frem til den 26. juni 2017

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven² med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug³, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug version 2.0.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 12 stk. 3, da ejendommen har en miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrloven meddelt den 15. august 2012.

Tillægget til miljøgodkendelsen har været i høring fra 30-06-2017 til 21-07-2017.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da dette tillæg omhandler et svinebrug, som går ind under § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrloven, er svinebedriften omfattet af IE-Direktivet. Derfor skal Herning Kommune mindst en gang årligt vurdere, hvorvidt husdyrbrugets emissionsniveauer ligger under eller er lig med de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik i BAT-konklusionerne.

Der er ligeledes krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved ophør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven § 38k⁵.

Udeladte vurderinger

I lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21-03-2017) under "Diverse ikrafttrædelsesbestemmelser", fremgår af § 10, stk. 10:

"I verserende sager i 1. instans om tilladelse eller godkendelse efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der ikke er færdigbehandlet den 2. marts 2017, fastsætter kommunalbestyrelsen ikke vilkår, der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer. Tilsvarende gælder for sager i 1. instans om tilladelse eller godkendelse efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som kommunalbestyrelsen modtager fra den 2. marts til den 31. juli 2017".

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet tillæg til udvidelse af husdyrbruget på Damstrupvej 2, 6973 Ørnholm. Tillægget er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 256 af 21/03 2017 med efterfølgende rettelselser

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 211 af 28/02 2017 med efterfølgende rettelselser

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. 1324 af 15/11 2016 med efterfølgende rettelselser

⁵ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999 med efterfølgende ændringer

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Tillægget bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 25. juli 2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 22. august 2017.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor tillægget på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen
Peter Lindhard Birch
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til 1. tillæg til miljøgodkendelsen:

Ansøger:

- Tommy Volsgaard, Damstrupvej 2, 6973 Ørnhøj, E-mail: volsgaard@volsgaard.eu

Konsulent:

- SvineRådgivningen, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, Konsulent Heidi Birch Wentzlau, E-mail: hbw@sraad.dk

Naboer og andre, som får udkastet til tillægget i høring (vejl. konsekvenszone: 1.113 meter):

- Susanne og Peter Ramskov Andersen, Torstedvej 8, 6973 Ørnhøj
- Jens Nørgård Berthelsen, Torstedvej 9, 6973 Ørnhøj
- Tom Johansen, Torstedvej 10, 6973 Ørnhøj
- Andrei Stefan Baraboi og Vlad Zaharia, Torstedvej 11, 6973 Ørnhøj
- John og Lennart Beck Tipsmark, Torstedvej 13, 6973 Ørnhøj
- Herdis og Svend Larsen, Torstedvej 15, 6973 Ørnhøj
- Inga Lise og Gunnar Toft, Torstedvej 17, 6973 Ørnhøj
- Helle og Karl Kristian Nielsen, Torstedvej 25, 6973 Ørnhøj
- Bente Bernhard og Jens Jørgen Klisbjerg Nielsen, Galtmosevej 1, 6973 Ørnhøj
- Susan og Jeppe Fjord Kristensen, Galtmosevej 2, 6973 Ørnhøj
- Vibeke og Bruno Madsen, Damstrupvej 1, 6973 Ørnhøj
- Janneke og Rene Koenraad, Damstrupvej 4, 6973 Ørnhøj
- Bente og Knud Nielsen, Skråstrupvej 1, 6973 Ørnhøj
- Grethe og Hans Andreas Dam, Skråstrupvej 2, 6973 Ørnhøj
- Karen og Christian Emil Mikkelsen, Skråstrupvej 4, 6973 Ørnhøj
- Synnøve Tangen og Karsten Kviesgaard, Grønbjergvej 20, 6973 Ørnhøj
- Nørhede Plantage, Mejdal Søvej 23C, 7500 Holstebro
- Lind Jensen Holding ApS, Kroghusvej 7, 6940 Lem St.
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Nedenstående er orienteret om meddelelse af 1. tillæg til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

- Tommy Volsgaard, Damstrupvej 2, 6973 Ørnhøj, E-mail: volsgaard@volsgaard.eu
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- SvineRådgivningen, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, Konsulent Heidi Birch Wentzlau, E-mail: hbw@sraad.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger, samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder ændringen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune tillæg til miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til tillægget til miljøgodkendelsen har været i høring i 3 uger fra den 30-06-2017 til den 21-07-2017. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Vurderingsgrundlag

Tillægget til miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Vandområdeplaner 2015-2021

Redegørelse om ikke-samdrift

Der er redegjort for ikke-samdrift i miljøgodkendelsen.

Biaktiviteter

Gyllekøling

Overskudsvarmen fra gyllekølingen anvendes til opvarmning af staldafsnit og medvirker således til at reducere energiforbruget til opvarmning. Gyllekølingsanlægget er derfor alene knyttet til husdyrdriften, og Herning Kommune vurderer, at etablering af gyllekøling ikke i sig selv er godkendelsespligtig efter Miljøbeskyttelsesloven.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Produktionsanlægget ligger cirka 2,8 km vest for Ørnhøj, der er nærmeste byzone og nærmeste samlede bebyggelse.

Omkring ejendommen ligger spredt landbrugsbebyggelse og mange af markarealerne er adskilt af læhegn. Selve ejendommen er omgivet af læhegn i både nord-, vest-, og østlig retning.

Den nye tilbygning til polte/slagtesvin bygges i forlængelse af eksisterende poltestald beliggende længst mod nord og væk fra offentlig vej. Derfor falder den visuelt sammen med det samlede staldanlæg.

For placering af staldbygninger, ny tilbygning, gyllebeholdere m.m. se bilag 1.

Table 1, Afstandsforhold fra nybyggeri (ny tilbygning til polte/slagtesvin)

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	Ca. 155 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	>50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	Ca. 225 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	Ca. 170 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	>25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	Ca. 84 meter
7) Naboskel	30 meter	Ca. 235 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	Ca. 320 meter

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter tilbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen af bygningsmassen er erhvervsmæssig nødvendig. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Ejendommen er beliggende indenfor udpegningerne større sammenhængende uforstyrret landskab og nationalt geologisk interesseområde. Ca. 290 meter nordøst for ejendommen, er et større område udpeget som særligt værdifuldt landskab. Indenfor udpegningen større sammenhængende uforstyrret landskab er der fokus på at friholde det udpegede område for tekniske anlæg, der forstyrrer landskabsbilledet. Landbrugsbyggeri regnes ikke som teknisk anlæg, men kan dog have en visuelt negativ påvirkning på landskabsoplevelsen. I dette tilfælde vurderes det, at den ønskede staldbygning ikke medfører en væsentlig ændret påvirkning på landskabet, da den i størrelse, placering og materialevalg svarer til det eksisterende byggeri. Udpegningen nationalt geologisk interesseområde er baseret på det særlige landskabstræk, som Skovbjerg Bakkeø udgør. Byggeriet ligger indenfor den del af udpegningen, hvor de landskabelige træk bør fremstå tydeligt, dvs. man ønsker at bevare indkigs og – udsigtsmuligheder, så landskabsdannelsen kan opleves. Man accepterer dog en vis tilplantning. I dette tilfælde vurderes det, at den nye tilbygning ikke vil medføre en væsentlig ændret oplevelse af landskabsdannelsen og de geologiske formationer. Den nye tilbygning vil formentlig være synlig fra det område, der er udpeget som særlig værdifuldt landskab indtil den foreslåede beplantning er vokset til samt om vinteren. Der er stillet vilkår om at forlænge den bestående beplantning nord for den nye stald, så den også skærmer for tilbygningen. Som ovenfor vurderes tilbygningen dog ikke at medføre en væsentlig ændring i påvirkningen af landskabet og landskabsoplevelsen.

Herning Kommune vurderer, at ændringen af husdyrbruget med tilbygningen ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for området status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 $OU_{E^{15}}$ pr. m^3 luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Damstrupvej 4 - enkeltbeboelse	0	NY	23,00	23,00	23,00	23,00	430,60	Nej	Ja
+ Hovedgaden 67	1	NY	732,86	639,41	806,15	703,35	2.868,81	Ja	Ja
+ Hovedejlerlavet, Nr. Omme	1	NY	954,50	840,43	1.049,95	924,47	2.868,83	Ja	Ja

0.00* = Geneafstand kunne ikke beregnes da samlet antal dyr falder under spredningskurven. Bemærk for mink udregnes geneafstand kun med NY, hvorved FMK vil give 0.00 hvis der kun er mink i stalden.

Forklaring til tabel "Samlet resultat af lugtberegning".

I tabellen vises geneafstanden til den stald, der begrænser produktionen mest. For at lette overskueligheden er der tilføjet en farve til linjen, der viser begrænsningen til det indtastede nabopunkt. I oversigten prioriteres staldene i følgende rækkefølge rød, gul, hvid, grøn. Således er der aldrig røde, gule eller hvide linjer gemt, hvis linjen er markeret med grøn.

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation.

Hvid: Stalden er ikke bortscreenet, men genekriterie er overholdt.

Grøn: Afstanden til nabo er så stor, at alle stalde er bortscreenet.

+ Tryk på "plus" for at få det fulde overblik over de beregnede geneafstande til et udpeget nabopunkt. Når tabellen er foldet ud, vil staldene blive listet i en rækkefølge, således at den stald der er tættest på nabopunktet listes først, og stalden der er længst væk, listes sidst.

Bebyggelsestyper

Enkeltbolig

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

Samlet bebyggelse

Ved samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

Byzone

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der er 1 anden ejendom med over 75 DE indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der regnet på kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 1.113 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Alle typer af beboelse ligger udenfor geneafstanden og gyllebeholderne er overdækkede med teltdug og ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj, støv, skadedyr, lys, døde dyr samt olie og kemikalier

Ingen ændringer i forhold til § 12 miljøgodkendelse af 15. august 2012.

Transport

Ejendommen har tilkørselsforhold direkte til Damstrupvej.

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet, vil der ske en stigning i antallet af transportere. Antallet af transportere vil i ansøgt drift være på ca. 954 transportere om året.

De typer af transportere, der i antal vægter mest efter projektets færdiggørelse, er

- 295 gylletransportere til udbringning og eksterne tanke
- 156 afhentninger af døde dyr
- 155 gylletransportere til Maabjerg biogasanlæg

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transportere til og fra ejendommen.

Tabel 3, oversigt over antal transportere per år

Antal transportere	Nudrift	Ansøgt drift
Polte (Lastbil)	136	140
Orner til KS (Lastbil)	-	26
Smågrise (Traktor)	26	26
Slagtedyr (Lastbil)	26	26
Døde dyr (Lastbil)	104	156
Korn – nabo (20 t traktor)	25	35
Korn – foderstof (30 t lastbil)	50	50
Øvrige foderråvarer (30 t lastbil)	42	45
Gylle til udbringning og eksterne tanke (25 t traktor)	271	295
Gylle til Maabjerg (30 t lastbil)	157	155
I alt	837	954

I den fremtidige produktion øges antallet af transportere fra cirka 837 til 954 transportere årligt.

Af samtlige transportere til og fra ejendommen er transporten af døde dyr, polte væk fra ejendommen, gylle væk fra ejendommen og korn og øvrige foderråvarer fra foderstoffirma til ejendommen de transportformer, der udgør den største stigning i antallet af kørsler på offentlig vej. Der henstilles til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at på trods af stigningen i antallet af transportere, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Påfyldning af gyllevogne sker med egen sugepumpe og tilbageløb, der derved sikrer mod spild på fyldepladsen. Ved fyldning af gylle-vogn løber skum og overløb retur til gylletanken via overløbsslangen i sugekranen. Risikoen for spild på jorden er derfor minimal. Gyllevogne med egen sugepumpe benyttes ved begge gylletanke og kun under overvågning.

Udbringning af gylle

Det er ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for begge gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over evt. skader på gyllebeholdernes teltoverdækning

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 11.730 m³. jf. Konsulenterklæring, se bilag 4. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 9,9 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 4, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder 1	1995	07-07- 2016	3.000	31
Gyllebeholder 2	2014	-	3.000	31
Gyllebeholder på Spåbækvej 12, 6973 Ørnholm	2005	29-03-2016	1.456	15
Trehøjevej 80, 6973 Ørnholm	1988	23-11-2010	1.000	11
Maabjerg BioEnergy	-	-	1.200	12
I alt			9.656	100

Tabel 5, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE – svin og andre dyr
Svinegylle	45.759,55	11.563,01	479,22
I alt	45.759,55	11.563,01	479,22

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand er der i miljøgodkendelsen fra 2012 stillet vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses.

Zink

Husdyrgødning fra smågrise og andre husdyr

Alle smågrise går i klimastaldene til de sælges eller flyttes til poltestaldene ved 30 kg. Der kan opstå behov for anvendelse af medicinsk zink til behandling af diarre hos smågrisene på ejendommen i perioden indtil 14 dage efter faring.

Der må maksimalt udsprede 40 % af husdyrgødningen fra smågrisene på arealerne. Udgør andelen af smågrisegylle mere end 40 % skal der stilles skærpede krav til udbringningen. Smågrisegyllen udgør i denne sag 18 % af den samlede mængde husdyrgødning fra bedriften. Derved bliver gødningen fra smågrisene blandet med andet husdyrgødning og fortyndet i et omfang der modvirker ophobning af zink i jorden.

Med en andel på 18 % af den samlede mængde husdyrgødning, kan der udbringes uden restriktioner på de samme arealer hvert år. Anvendelsen af medicinsk zink forudsætter dog at arealer med jbt. 1-4 kalkes, således der kan opretholdes og dokumenteres et reaktionstal i intervallet 5,8-6,2 jf. god landmandspraksis for området.

Herning Kommune vurderer derfor, at med vilkåret om maksimalt 40 % af husdyrgødningen fra smågrise med tildeling af medicinsk zink må være tilstrækkelig til at undgå ophobning af zink i jorden.

Brændstof

På ejendommen er der en dieselolietank på 2.500 l. fra 2014 Den er placeret i maskinhuset på fast gulv uden afløb. Der benyttes max. 50.000 liter dieselolie/år. Endvidere er der en fyringsolietank fra 2007 med en kapacitet til 4.000 l. Der er tale om en metaltank, som er placeret udendørs ved stalden. Tanken er placeret på et grusbelagt areal på ben. Der benyttes max. 10.000 liter fyringsolie/år.

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Ifølge ansøger foregår tankning af brændstof på befæstet areal uden afløb.

Herning Kommune vurderer, at svinebrugets praksis og de stillede vilkår, vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning. Det er på det grundlag, Herning Kommune vurderer, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholdere.

Ved staldanlægget er en vaskeplads. Vaskepladsen er lavet som et befæstet areal med afløb til gyllebeholderen. Ved vask af maskiner kan der være olie og andre forurenende stoffer, som vaskes af maskinen.

Da der på bedriften vaskes mindre end 5 landbrugsmaskiner (fuldfodervogne, sprøjteudstyr/maskiner, traktorer mm.) om måneden, har Herning Kommune ikke stillet vilkår om olieudskillere efter gældende spildevandsnormer.

I ansøgt drift ledes alt tagvand fra de eksisterende staldafsnit direkte til dræn. Tagvand fra den nye tilbygning skal ledes til faskine/nedsivning. Overfladevand fra de befæstede arealer løber i kloak, der fører til gyllebeholder.

Der forefindes sanitære tilslutninger i forbindelse med produktionsanlægget (forrum).

Spildevand fra husholdningen og sanitære tilslutninger føres til godkendt trixtank (Se placering på bilag 1).

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende regler.

Påvirkning af natur

Samlet deposition siden 2007

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra nudriften 1. januar 2009 til og med den ansøgte udvidelse i denne godkendelse, har en negativ virkning på nærtliggende naturområder, er der lavet beregninger på to områder, som Herning kommune har foruddefineret. Der er i beregningerne taget udgangspunkt i ansøgningskema nr. 96324, version 2 af 9. juni 2017, hvor nudriften er ændret til produktionen pr. 1. januar 2009 og den ansøgte produktion, som den ser ud i dette tillæg, er ansøgt drift.

Nærmeste naturområde er en § 3 mose beliggende ca. 160 meter nord for anlægget. Der er i fiktiv ansøgning nr. 96324 beregnet en merdeposition på 0,8 kg N/ år og en totaldeposition på 1,7 kg N/ år på mosen.

Herning Kommune vurderer, at da der ikke sker en merbelastning, som overskrider det generelle beskyttelsesniveau på 1,0 kg /ha/år, så har udvidelsen af dyreholdet ingen væsentlig betydning for den omgivende natur.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencestaldsystem). Da udvidelsen er ansøgt efter 10. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 500,12 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 4990,19 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 524,66 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte staldtype og det etablerede gyllekøleanlæg overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁶- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder⁷.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede, Natura 2000 område N64

Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede er udpeget som Natura 2000 område N64, samt EF-habitatområder H57 og H225. Natura 2000-området ligger cirka 3,5 km nord for husdyrbruget.

Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinjer er skabt af moræneaflejringer fra næstsidste istid – de såkaldte bakkøer - og af smeltevandsfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Ormstrup Hede ligger op til Idom Å, der afgrænser heden mod øst. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede

Området er domineret af indlandsklitter i mosaik med tør og våd hede. I den sydlige del af Vind Hede findes en række egekrat, som menes at være nogle af de sidste rester af de skove, der engang dækkede hele området. I områdets sydlige del ligger spredte klitter. Jordbunden består helt overvejende af morænesand og flyvesandsområder (klitter). Vegetationen domineres af hedelyng med indslag af revling og andre dværgbuske. På Vind Hede kan man finde spændende planter som vår-kobjælde og cypresulvefod. Idom Å er et af landets reneste og mest uforstyrrede vandløb. Langs Idom Å findes derudover det store hedeareal både enge, moser og rigkær. Åen og de omgivende arealer danner levestedgrundlag for odder. Der er desuden fundet en lille bestand af stor vandsalamander i et vandhul i området.

Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtype	Nr.	naturtype
2310	Indlandsklitter med lyng og visse	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkel yng
2320	Indlandsklitter med lyng og revling	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter

⁶ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

⁷ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

	med sandskæg og hvene		
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger	7140	Hængesæk
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
		9190	Stilkegeskove og -krat på mager sur

Derudover er følgende dyrearter en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	Art	Nr.	Art
1096	Bækklampret	1166	Stor vandsalamander
1106	Laks	1355	Odder

De heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, som er udpeget til habitatområde er enten A-målsatte eller B-målsatte i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. For B-målsatte naturområder er målet, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Baggrundsbelastningen for området er i forvejen på 14-15 kg N/ha/år..

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden⁸ af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE⁹ inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Der ligger 1 husdyrbrug over 150 DE og 1 husdyrbrug over 500 DE, som er lokaliseret hhv. 730 meter og 2,2 km fra nærmeste kategori-1 natur. Da der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Den beregnede totaldeposition på området er beregnet til 0,0 kg/ha/år. Herning Kommune vurderer, at kravet er overholdt.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m¹⁰
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (§ 7 overdrev) er beliggende omkring 692 meter sydøst for staldanlægget. Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 mose) er beliggende omkring 160 meter nord for staldanlægget.

⁸ Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

⁹ Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

¹⁰ 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

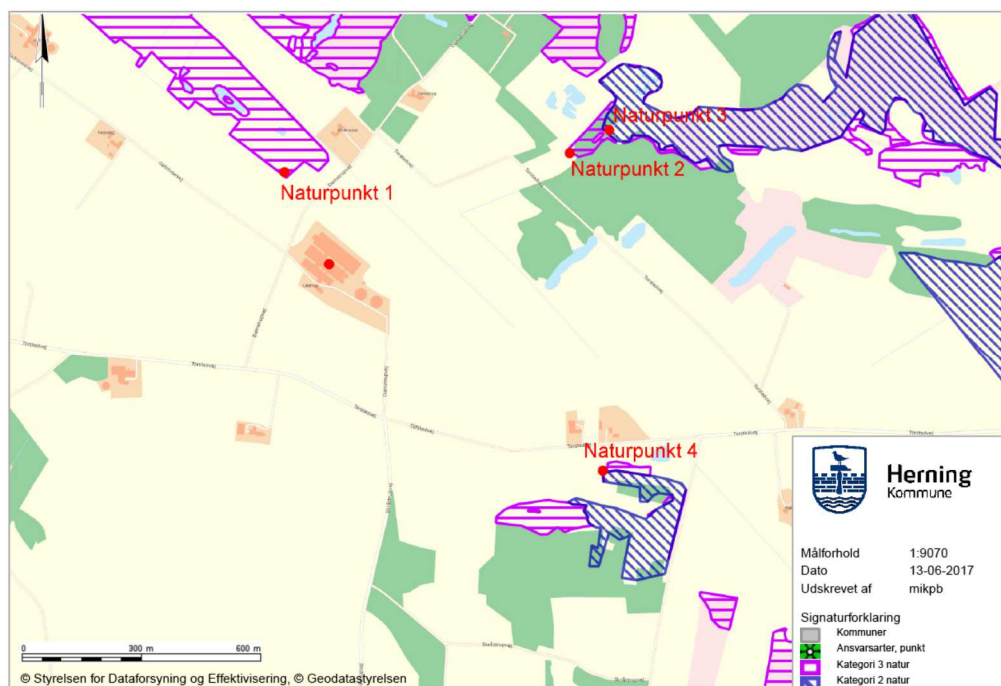
Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret følgende ansvarsarter: Gul nøkketunge, ca. 800 meter nord-vest for staldanlægget og Spidssnudet frø, ca. 900 meter nordøst for staldanlægget. Naturarealerne og dermed arterne vurderes ikke at blive påvirket af udvidelsen på Damstrupvej 2, idet merdepositionen på både mosen og heden vil være henholdsvis 0,1 og 0,0 kg N.

Der ligger ingen ammoniakfølsom skov indenfor 1.000 meter af staldanlægget. Der er dog en udpegning om potentiel ammoniakfølsom skov cirka 250 meter fra staldanlægget. Men da denne skov ikke fremgår af kort fra 1954, vurderer Herning Kommune at skoven ikke er ammoniakfølsom.

Depositionsberegningen til naturområderne indenfor 1.000 meter af staldanlægget fremgår af tabellen og i ansøgningskema 95536, version 3.

Punkt	Naturtype	Afstand til stald / lager	Merbelastning (kgN.)	Totaldeposition (kgN)
1	§ 3 mose	Ca. 160 meter	0,8	1,7
2	§ 3 hede	Ca. 600 meter	0,3	0,6
3	§ 7 hede	Ca. 700 meter	0,3	0,6
4	§ 7 overdrev/hede	Ca. 700 meter	0,1	0,3

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Samlet vurdering: ammoniakbelastning af naturområder

Herning Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herning Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniabelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever.

Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebsklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret følgende ansvarsarter: Gul nøkketunge, ca. 800 meter nordvest for staldanlægget og Spidssnudet frø, ca. 900 meter nordøst for staldanlægget. Naturarealerne og dermed arterne vurderes ikke at blive påvirket af udvidelsen på Damstrupvej 2, idet merdepositionen på både mosen og heden vil være henholdsvis 0,1 og 0,0 kg N.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

¹¹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Landskabsområder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Ejendommen er beliggende indenfor udpegningerne større sammenhængende uforstyrret landskab og nationalt geologisk interesseområde. Ca. 290 meter nordøst for ejendommen, er et større område udpeget som særligt værdifuldt landskab. Indenfor udpegnings større sammenhængende uforstyrret landskab er der fokus på at friholde det udpegede område for tekniske anlæg, der forstyrrer landskabsbilledet. Landbrugsbyggeri regnes ikke som teknisk anlæg, men kan dog have en visuelt negativ påvirkning på landskabsoplevelsen.

Herning Kommune vurderer, at ændringen af husdyrbruget med tilbygningen ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Gennemgang af BAT for Damstrupvej 2

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Damstrupvej 2 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelsen, udarbejdet en revideret beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Der er ingen øvrige betydelige ændringer vedrørende BAT-Management i forhold til miljøgodkendelsen fra 2012.

BAT-Miljøledelse

Der er EU krav til, at der skal indføres miljøledelse på IE brug senest den 15. februar 2021.

EU-kommissionen har vedtaget nye BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin. Dette indebærer, at der skal indføres miljøledelse på husdyrbrug med intensivt opdræt af svin.

Damstrupvej 2, 6973 Ørnhøj, har over 2.000 stipladser til slagtesvin og derved omfattet af BAT-konklusionen.

Det betyder, at der skal indføres og implementeres miljøledelse på ejendommen senest 4 år efter, at BAT-konklusionen er vedtaget i EU. Herning Kommune har derfor stillet vilkår til indførelse af miljøledelse efter Miljøstyrelsens vejledning.

Hjemmesiden hvorpå vejledningen kan findes er følgende: <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/landbrug/miljoetilsyn/miljoeledelse-for-husdyrbrug/>

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor miljøledelse som minimum skal leve op til følgende punkter:

Fastsættelse af mål og handleplan

Væsentlige miljøforhold 2015	Miljøsætning og mål
1 Affald	Målsætning: Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske iht. lovgivning, affaldsmængde skal nedbringes, øget genanvendelse. Handleplan og deadline:
2 Energi	Målsætning: Mindske forbrug. Handleplan og deadline:
3 Vand	Målsætning: Mindske forbrug. Handleplan og deadline:
4 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning. Handleplan og deadline:
5 Kemikalier, opbevaring og håndtering	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning. Handleplan og deadline:
6 Fyrings- og dieselolie	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning og forbrug skal mindskes. Handleplan og deadline:
7 Spildevand	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning og mængde skal mindskes. Handleplan og deadline:
8 Naturplaner	Målsætning: Muligheder for udarbejdelse af naturplaner skal undersøges. Handleplan og deadline:

9 Øvrigt	Målsætning: Handleplan og deadline:
-----------------	--

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Fasefodring**
 - At dyrene fodres med næringsstoftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
 - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

Foder

Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Ydermere er fasefodring og tilsætning af fytase også bedste tilgængelige foderteknik.

BAT på fosfor i forhold til de vejledende emissionsgrænseværdier

BAT på fosfor beregnes som udgangspunkt ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen (maj 2011), men der er dog jævnfør Miljøstyrelsen (2015)¹² justeret på BAT-grænserne for fosfor sidenhen.

Miljøstyrelsen skriver:

" DE-omregningsfaktorerne for svin blev ændret pr. 1. august 2014, således at antal svin pr. DE er øget, både for søer, smågrise og slagtesvin. De ændrede omregningsfaktorer for DE har betydning for beregningen af BAT-emissionsgrænseværdierne for fosfor, fordi de er fastlagt som et antal kg P pr. DE. Da der ikke er tale om en ændret vurdering af effekten eller tilgængeligheden af de miljøteknologier, som BAT-emissionsgrænseværdierne er fastlagt ud fra, har Miljøstyrelsen justeret emissionsgrænseværdierne til de ændrede DE-omregningsfaktorer."

Herning Kommune har beregnet Bat-niveauet for fosforemissionen ud fra de justerede emissionsgrænseværdier.

Ansøgers tiltag:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlægget justeres jævnlige, således at udfodret mængde, svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige, foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikre, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov.
- Der anvendes ikke benzoesyre
- Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase

¹² SE WIKI-vejledningen på miljøstyrelsens hjemmeside under bat-grænse for fosfor for svin

Beregning af BAT-niveau:

Antal dyr/dyregruppe	Dyreenheder	Emissionsgrænseværdi Kg P/DE ab lager	Total Kg P for dyregruppen
820 søer	185,41	23,9	4.431,30
20.000 smågrise	88,41	29,2	2.581,57
11.500 slagtesvin/polte	205,41	22,3	4.580,64
Total BAT emissionsniveau for projektet			11.593,51
Projektets aktuelle fosforemission			11.563,01
BAT-niveauet er overholdt med			30,50

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (Maj 2011) for konventionelle svinebrug skal det samlede P ab lager fra søer, smågrise og slagtesvin/polte for det ansøgte projekt være på maksimum 11.594 kg P. Af ansøgningen fremgår det at der er en samlet fosforemission på i alt 11.563 kg P i ansøgt drift. BAT-niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Herning Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	4990,21 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	5524,85 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse af BAT:	-534,65 kgN/år

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 4.990 kg. N / år og overholder derved BAT niveauet på 5.525 kg. N / år.

Smågrise:

Stalden er indrettet med delvist fast gulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i smågrise-stalde med BAT-byggeblad 106.03-52.

Polte/slagtesvin:

Hovedparten af ejendommens stipladser til polte og slagtesvin er etableret med delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv, hvilket er registreret med laveste ammoniakemission. En større del af de nye stipladser i tilbygning til poltestald etableres med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, hvilket er BAT-teknologi for gulve i slagtesvinestalde med BAT-byggeblad 106.04-52.

Årssøer:

Søer opstaldes på delvis spaltegulv – løsgående i drægtighedsstald og individuel opstaldet i løbeafdelingen samt i farestald, hvilket er BAT-teknologi for gulvtyper i farestald med BAT-byggeblad 106.02-51.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende og det nye byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Stalde og stuehus forsynes med vand fra egen boring. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvor ved forbruget løbende kan følges. Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Tabel 6, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Drift	12.800 m ³	13.800 m ³
Markvanding	50.000 m ³	50.000 m ³

Vandbesparende foranstaltninger

I polte- og sostaldene sidder der drikkepipler over fodertrugene, således at vandspild opsamles i foderkrybben og ikke i gyllekanalerne. I klimastaldene sidder der integrerede vandventiler i tørfoderautomaten. Derudover sidder der supplerende drikkekopper på stiiinventaret. Således vil det også blive i ansøgt drift.

Den lovpligtige overbrusning til smågrise og drægtige søer er tids- og temperaturstyret. Stalde i blødsættes før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Det forøgede vandforbrug i staldanlægget afspejler det forøgede behov for drikkevand hos de ekstra dyr samt forbrug af vand til rengøring af flere staldsektioner mm.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvindning mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Tabel 7, oversigt over energiforbrug på ejendommen

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	50.000 liter	50.000 liter
Elforbrug	390.000 kWh	440.000 kWh

Belysning

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Der er udendørs lys på udleveringsrampen. Denne tændes ved en bevægelsessensor. Derudover er der en lampe på gavlen af bygning 7, som tændes manuelt ved behov (levering af korn til korngraven). I vintermånederne er lyset i staldene tændt i 8 timer, jf. Husdyrloven.

Varmegenanvendelse m.v.

Den indvundne varme fra gyllekølingen vil blive genanvendt til opvarmning af staldene. Deraf følger et lavere olieforbrug til opvarmning i ansøgt drift.

Energibesparende foranstaltninger

Der anvendes MultiStep i alle stalde. Med MultiStep er det muligt at reducere energiforbruget – sammenlignet med et traditionelt undertrykssystem. MultiStep sikrer at den enkelte ventilator hele tiden arbejder ved konstant hastighed uden at overbelastes, dette har ikke alene effekt på energiforbruget men også gavnlig indflydelse på støjgenerne fra ventilationen. Derudover er de MultiStep styrede ventilatorer også frekvensregulerede. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.

Der er ingen mekaniske forbindelser til udsugningsenhederne, hvilket sikrer, at systemet ikke løbende skal justeres og er mere rengøringsvenligt.

Overdækningen af gyllebeholderen medfører at der undgås regnvand i beholderen, og dermed en mindre mængde gylle, der skal transporteres. Dermed bliver der også færre transporter fra ejendommen til udbringningsarealerne, end der ellers ville have været, hvis regnvandet var inkluderet i gyllen.

For at opnå energibesparelse bliver korn og foderstoffer både i nudrift og i ansøgt drift "løftet" op i siloerne med elevatorer i stedet for at blive blæst ind.

Alle snegle til intern transport og elevatorer er monteret med sensor og automatisk stop, således ingen transportører kører tomme.

Ingen transportører kan startes før der er registreret råvarer i graven.

Herning Kommune har med tanke på øget fokus på minimering af energiforbrug, stillet vilkår om at der skal udarbejdes en energirapport af en energikonsulent/energifirma, som skal indsendes senest 3 måneder efter meddelelsesdato.

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget på ejendommen stiger primært på grund af ventilation, belysning mm. For at holde energiforbruget nede har ansøger blandt andet valgt styring af lys og ventilation i staldene, meget lav natbelysning, samt fokus på at holde forbruget af brændstof nede i det daglige. Det vurderes til at være BAT.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Begge gyllebeholdere på 3.000 m³ er forsynet med teltoverdækning, hvilket er BAT. Endvidere føres der logbog over teltoverdækningens beskaffenhed og begge gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol. Hertil opbevares der 38 % af gyllen på 3 andre ejendomme, hvor de 3 gyllebeholdere også er tilmeldt 10-års beholderkontrol.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 9,9 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Damstrupvej 2 er beregnet til 5.525 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 4.990 kg N/år i ansøgt drift. Dermed overholder ansøgers drift det beregnede BAT-niveau.

Fravalgte BAT-virkemidler fremgår af miljøgodkendelsen fra 2012.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier og opbevaring af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning. Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, ny tilbygning, gyllebeholdere og afløbsforhold.

Bilag 2: Støv og støjkilder.

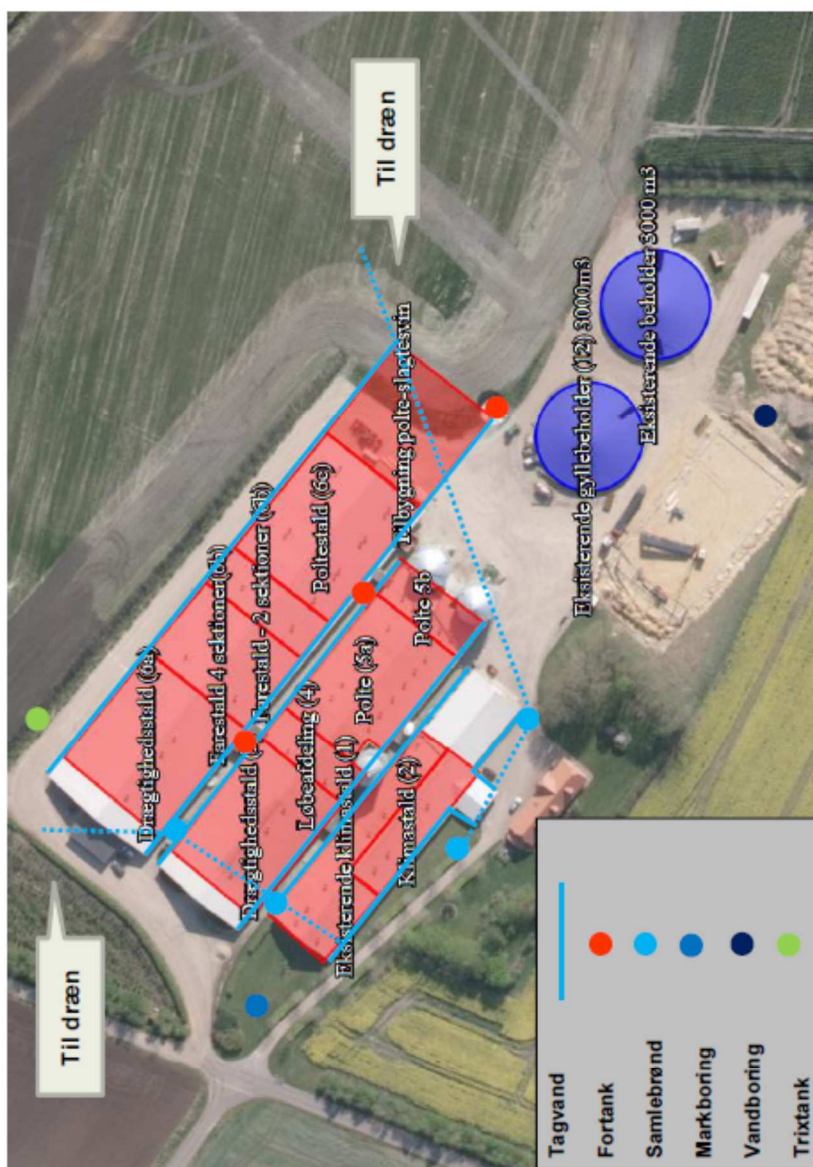
Bilag 3: Ejendommen i forhold til kategori 1- og kategori 2-natur.

Bilag 4: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet.

Bilag 5: Ansøgers redegørelse for BAT.

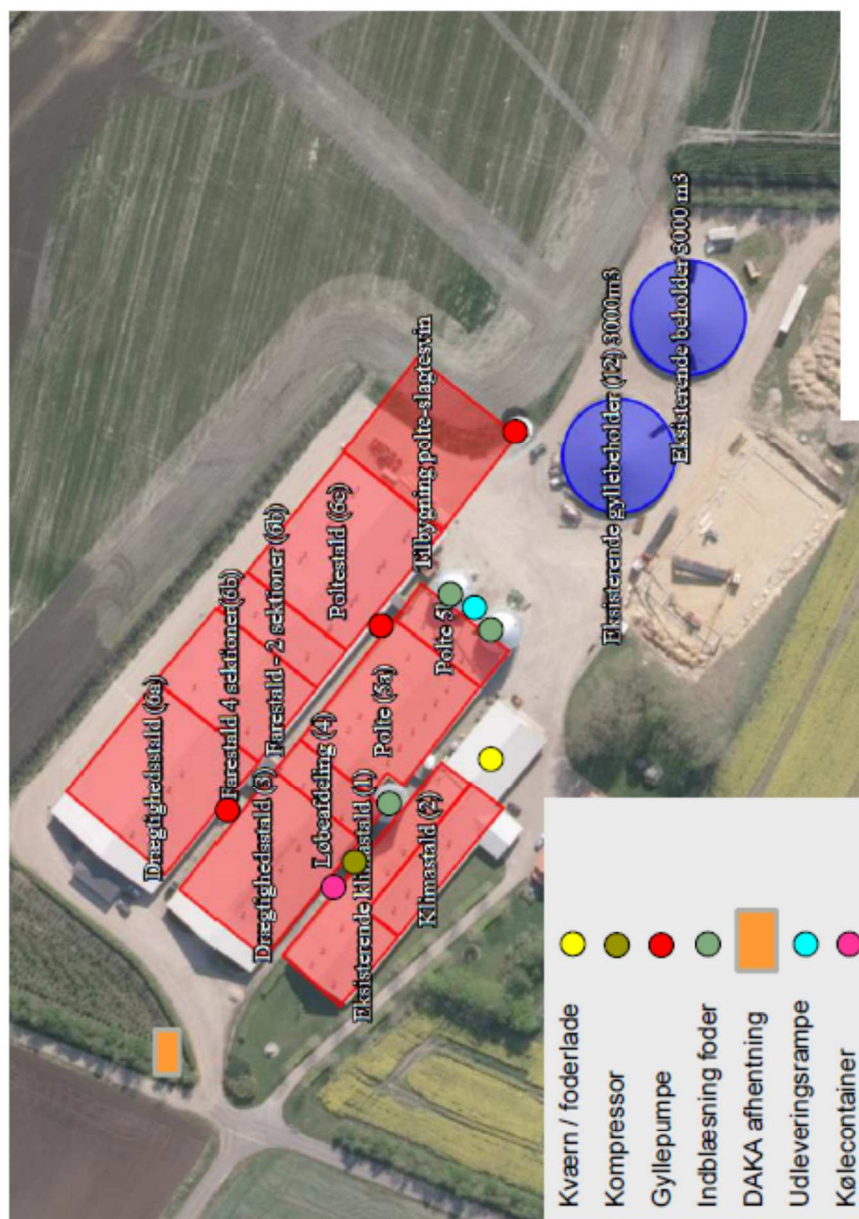
Bilag 6: Beregning til gyllekøling på Damstrupvej 2

Damstrupvej 2 Afløbsforhold

SvineRådgivningen

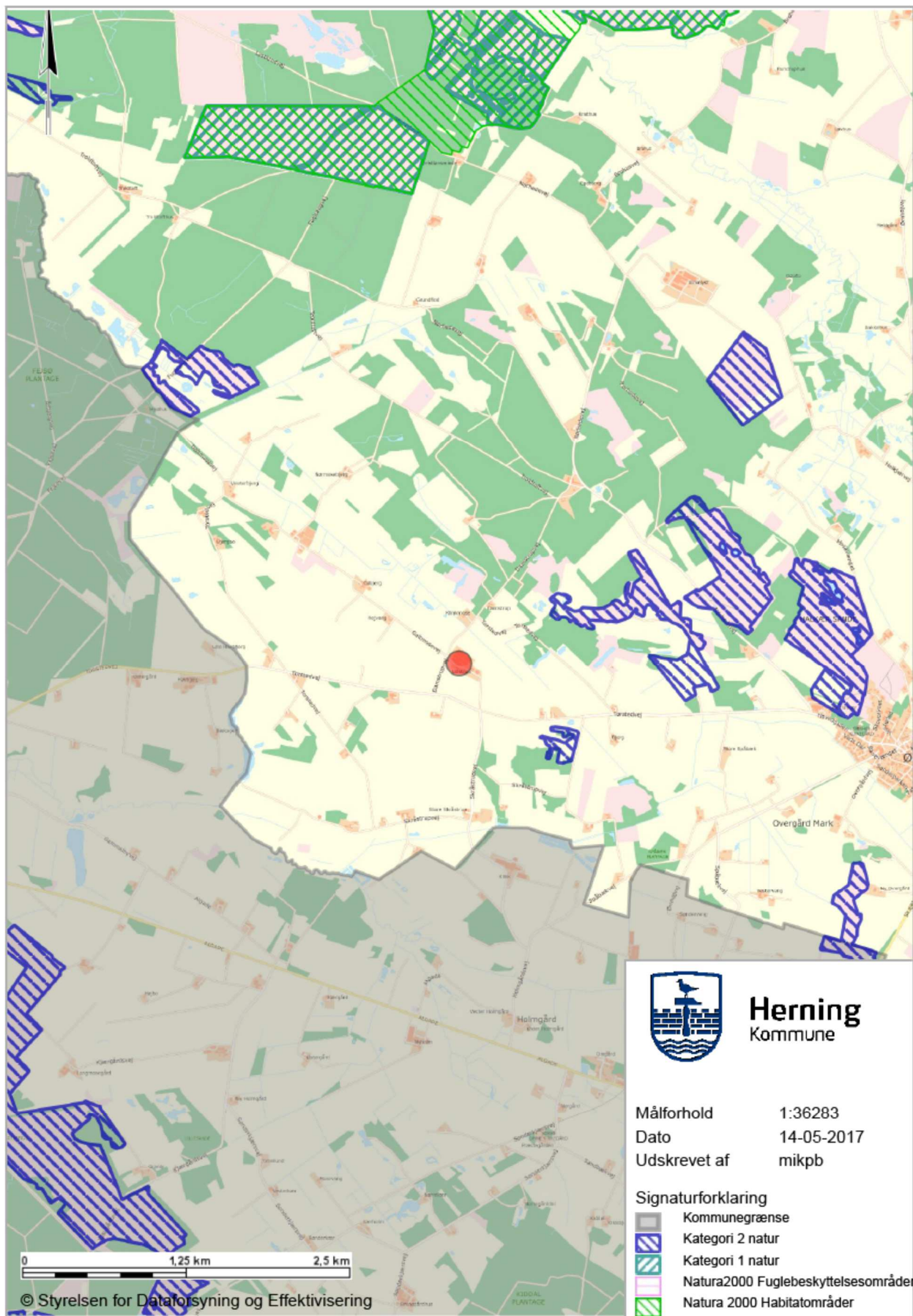
Damstrupvej 2 Støv- og støjkilder

SvineRådgivningen

Bilag 3: Ejendommen i forhold til kategori 1- og kategori 2-natur.

Bilag 4: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet.

Opbevaringsbehov.

Ejer:	Volsgaard Avl & Opformering
Adresse:	Damstrupvej 2, 6973 Ørnhøj

	antal	pr. årssø	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	820		190,70		3.805	20,0
farestald	820				1.378	
smågrise	20000		92,31	0,862	2.482	26,9
slagtesvin	7500		133,53	0,506	1.935	14,5
slagtesvin	4000		114,73	1,044	2.130	18,6
i alt			531,27		11.730	22,1
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					8.797	

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,2	
smågrise		
ind	ud	korrektion
7,2	30	0,862

slagtesvin		
ind	ud	korrektion
30	108	1,044

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 30-11-04

DE fra sommer 2009.

DE søer regnes med 26,0 grise/årssø. DE søer regnes med 26,0 grise/årssø.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling
Gyllebeholder	3000	31
Gyllebeholder	3000	31
Spåbækvej 12, 6973 Ørnhøj	1456	15
Maabjerg BioEnergy	1200	12
Trehøjevej 80	1000	10
		0
		0
Total opbevaringskapacitet	9656	100
Opbevaringskapacitet i mdr.	9,88	

**Tillæg til miljøgodkendelse af ejendommen
Damstrupvej 2, 6973 Ørnhøj
Volsgaard Avl & Opformering
v. Tommy Volsgaard**

Redegørelse for BAT

Anlæg

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
Staldsystemer	<p>Stalden er indrettet med delvist fast gulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i smågrisestalde med BAT-byggeblad 106.03-52.</p> <p>Hovedparten af ejendommens stipladser til polte og slagtesvin er etableret med delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv, hvilket er registreret med laveste ammoniakemission. En større del af de nye stipladser i tilbygning til poltestald etableres med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, hvilket er BAT-teknologi for gulve i slagtesvinestalde med BAT-byggeblad 106.04-52.</p> <p>Søer opstaldes på delvis spaltegulv – løsgående i drægtighedsstald og individuel opstaldet i løbeafdelingen samt i farestald, hvilket er BAT-teknologi for gulvtyper i farestald med BAT-byggeblad 106.02-51.</p>
Gyllekøling	<p>Der er etableret køling af kanalbund i eksisterende poltestald samt drægtighedsstald. Denne løsning er valgt, så anlægget kan få dækket en væsentlig del af sit varmebehov. Således er denne løsning den mest energieffektive og derudover giver køling af gyllen i kanalbunden en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø.</p> <p>Løsningen sparer energi til opvarmning, samt mindsker ammoniakfordampningen med den gennemsnitlige reduktionsprocent, som er inddateret under hvert enkelt staldafsnit i ansøgningssystemet. Reduktionen er afhængig af, hvor mange grader temperaturen i gyllen sænkes.</p>
Husdyrgødningsopbevaring	<p>Ejendommens gyllebeholdere er overdækkede, så lugt og ammoniakfordampning begrænses. Således reduceres også regnvandsbidraget til lagertankene og antallet af transporter med husdyrgødning reduceres.</p> <p>Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og deres vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lagerne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tankene er tilmeldt de lovpålagte regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene</p>

	hvert 10. år bliver kontrolleret for om, der skulle være tegn på begyndende utætheder.
Mere effektiv fodring	<p>Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem vækstperioden. Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.</p> <p>Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem cyklus og vækstperiode. Desuden tilsættes enzymer til de foderblandinger hvor det er relevant. Enzymerne forbedrer grisenes foderudnyttelse, og begrænser herved næringsstofudledningen.</p>
Overbrusningsanlæg	<p>Der overbruses i alle stalde, -farestalde og løbe/kontrolstald undtaget og klimastalde ikke før grisene vejer over 20 kg. Disse undtagelser foretages af velfærdsmæssige overvejelser, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima.</p> <p>Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.</p> <p>Overbrusningen er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin (Lov nr. 104 af 14/02/2000 & Lov nr. 404 af 26/06/1998), der er derfor ikke lavet økonomiske afvejsninger af alternativer.</p>
Management	<p>Danish Crowns "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.</p> <p>Ansatte deltager løbende i ERFA møder og relevante kurser. Ejer deltager også selv i en ERFA-gruppe.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang i kvartalet og meddeles Danmarks Statistik. En gang årligt indberettes til CHR-registeret.</p> <p>Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften (med hjælp fra Planteavlkontoret), hvori der gøres rede for husdyrgødning.</p> <p>Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov. Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.</p>
Vand- og energiforbrug	<p>Elektricitet anvendes til lys, male- og blandeanlæg og ventilation.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.</p> <p>Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås. Der anvendes undertryksventilation og frekvensstyrede ventilatorer, hvilket sikrer at ventilationen kun starter op efter behov.</p> <p>Overdækningen af gyllebeholderne medfører at der undgås regnvand i beholderen, og dermed en mindre mængde gylle, der skal transporteres.</p> <p>I polte- og sostaldene sidder der drikkenipler over fodertrugene, således at vandspild opsamles i foderkrybben og ikke i gyllekanalerne. I klimastaldene sidder der integrerede vandventiler i tøfoderautomaten. Derudover sidder der supplerende drikkekopper på stiiinventaret. Drikkekopper reducerer et evt. vandspild sammenlignet med drikkenipler, der sidder over spalteaarealet.</p> <p>Den lovpligtige overbrusning til smågrise, polte/slagtesvin og drægtige søer er tids- og temperaturstyret. Stalde iblødsættes før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.</p>

Bilag 6: Beregning til gyllekøling på Damstrupvej 2

Beregning til gyllekøling på Damstrupvej 2		
Beregninger ift. ny vejledning 2015		
Beregning af specifik køleeffekt		
Varmeydelse	53,3	kW
Tilført el-effekt	14,18	kW
Køleydelse	39,12	kW
Antal pumper	2	stk
Samlet køleydelse	78,24	kW
Areal	2027	m ²
Køleeffekt pr. m ²	38,60	W/m ²
Beregning af minimumsdrifttid		
Areal med mekanisk udmugning	504,00	m ²
Areal med traditionel udmugning	1523,00	m ²
Faktisk reduktionsprocent i driftstiden	35,96	%
Reduktionsprocent i ansøgning ved 8760 timer	12,5	%
Antal driftstimer	3045	timer/år
Tilløbtemp. = 12/15°C		
Afgangtemp. = 55°C		
Temperaturerne er defineret af leverandøren af gyllekølingsanlægget.		
Andel af areal med henholdsvis mekanisk og traditionel udmugning er defineret af konsulenten.		